

Anne-Marie Vedsø Olesen

Mordersken

Roman

POLITIKENS FORLAG

“I did it for me. I liked it. I was good at it.”

Walter White i *Breaking Bad*

Indhold

PERSONER

10

PROLOG

13

FØRSTE DEL

Månen, år 1570-71

15

ANDEN DEL

Treforken, år 1571-72

191

TREDJE DEL

Korset, år 1572

313

EFTERSKRIFT

375

Personer

FIKTIVE

Madeleine de Montdidier: Ung kvinde af fransk lavadel

Gabrielle: Madeleines kammerpige

Marie Beatrice, også kaldet Sne: Madeleines datter

Grevinde Marie Carron: Madeleines faster

Uluş Kara Beg: Tyrkisk soldat

Zagan: Månekorpsets træner

Kemal: Zagans medhjælper

Salima: Rekrut i Månekorpsset

Krito: Græker, rekrut i Månekorpsset

Hafiz: Damascener, rekrut i Månekorpsset

Battuta: Marokkaner, rekrut i Månekorpsset

Gedik, Javid, Nicolas o.a.: Rekrutter i Månekorpsset

Despina: Skøge i haremmet

Dora: Slavinde i haremmet

Namik: Eunuk i haremmet

Ayse: Mor til Selims søn Osman

Kait: Sokollus medhjælper

Kirshid: Kaptajn på Treforken

Beji: Eunuk i paladset i Manisa

Ghirai: Kanonér på Treforken

Hamza: Janitshar på Treforken

Diego Bazan: Krigskirurg

André og Denis: Lejesvende

Charlotte de Flavigny: Hofdame hos Catherine af Medici

HISTORISKE

Selim II: Sultan over Osmannerriget
Sokollu Mehmed: Storvesir
Nurbanu: Selims yndlingshustru
Mihrimah: Selims søster
Ismihan: Sokollus hustru, datter af Selim og Nurbanu
Selimiye: Selims anden hustru
Gevherhan: Datter af Selim og Selimiye
Murad: Søn af Selim og Nurbanu
Safiye: Murads hustru
Femårig dreng, Mehmed: Søn af Murad og Safiye
Kizlar Aga: De sorte eunukkers chef
Lala Kara Mustafa: Vesir, hofyndling, Sokollus konkurrent
Marco Antonio Bragadin: Venetiansk øverstbefalende i Magosa, Cypern
Alvise Martinengo: Venetiansk general i Magosa, Cypern
Gianantonio Querini: Venetiansk befalingsmand, Magosa
Andrea Bragadin: Venetiansk befalingsmand, Magosa
Amir al-bahr Mustafa Pasha: Osmannisk kommandør
Sufi Ali Pasha: Storadmiral for den osmanniske flåde
Sirocco: Admiral
Occhiali: Admiral
Miguel de Cervantes: Spansk digter
Francesco Zen: Kaptajn på De To Delfiner
Maurevert: Colignys attentatmand
Catherine af Medici: Frankrigs dronningemoder

Kong Karl IX: Catherines søn, konge af Frankrig
Henrik af Anjou: Catherines søn
Frants af Alençon: Catherines søn
Marguerite: Catherines datter
Claude: Catherines datter
Henrik af Navarre: Huguenot, konge af Navarre
Henrik af Condé: Huguenot og Henrik af Navarres ven
Admiral Coligny: Huguenoternes anfører
Hertugen af Guise: Fremtrædende katolik
Besme: Tjekke i hertugen af Guises tjeneste
D'Aumale: Katolsk hertug

PROLOG

Konstantinopels skærende sol, støvet fra arenaen, smerten i min krop. Det kommer aldrig til at forlade mig. I mine drømme træder jeg stadig ud i den lille arena. Vi slås. Vi løber. Vi bærer tunge sten og afprøver nye våben. Jeg får blå mærker, næseblod. Jeg sveder og er segnefærdig. Og om natten vander jeg mig i min celle, øm som jeg er over det hele.

I dag er mit legeme stærkt og senet og ikke længere den bløde kvindekrop, der engang færdedes ved hofferne i Paris og i Madrid. Og selv om situationen har ændret sig, så husker hver en fiber i mig hele tiden træningen. Åndedrættet, musklerne. At være parat, at besidde kontrol. Hurtighed, styrke.

Jeg er Madeleine de Montdidier. Og jeg kan dræbe. Jeg kan dræbe på hundrede måder. Det lærte janitsharerne mig.

Sokollu så mordersken i mig allerede ved vores første møde. Dengang troede jeg stadig, at jeg var en almindelig adelsfrøken. I lang tid strittede jeg imod, i lang tid vedblev jeg at tro på min egen godhed. Men Sokollu havde ret. Sokollu har altid ret. Jeg er morderske.

FØRSTE DEL

Månen

Konstantinopel 1570-71

KAPITEL 1

“Før dig i det mindste med ynde,” sagde Uluj Kara Beg og forsøgte at lyde streng. Han kastede igen et misbilligende blik på mine mandsklæder. “Og du taler kun, hvis man spørger dig om noget. Husk, du er slave.”

Jeg hørte knap nok efter. Vi var på vej gennem Konstantinopels gader – eller *Konstantiniyye*, som Uluj yndede at kalde byen – vores skib var ankommet tre dage forinden, og det var første gang i mange uger, jeg havde fast grund under fødderne.

Jeg tænkte kun på ét. At flygte. At finde hjem til Frankrig, hjem til min datter. Men lige bag mig gik to af Uluj's mænd, begge bevæbnet med sabler; han tog ingen chancer, jeg var for værdifuld.

“Hvis vi begge er heldige,” fortsatte han, “køber sultanen dig. Det vil være en stor ære. Dit liv bliver misundelsesværdigt. Du vil aldrig mere skulle røre en finger.”

“Det finder jeg ikke misundelsesværdigt, Uluj. Det ved du.”

“I kristne er mærkelige,” sagde han og rystede på hovedet. “I forstår ikke at bøje nakken for Allahs vilje. Og du er mere sær end de fleste, krigerkvinde Madeleine. Favn din skæbne. Du er min fange, du er slave. Du vil komme til at lære at adlyde. Jeg har behandlet dig alt for blidt om bord, det indser jeg nu.”

Vi gik videre, i tavshed til at begynde med. Men der var meget, jeg havde lyst til at spørge om: Hvor præcis var vi på vej hen, hvordan kunne han tro, at jeg ville blive solgt til sultanen, hvem

var denne sultan overhovedet? Jeg huskede kun, at Osmannerriget havde haft en sultan ved navn Suleiman den Prægtige, men at han vist var død nu. Jeg havde glemt, hvem der var blevet hans efterfølger.

Lige nu gjaldt det imidlertid om at forstå så meget som muligt om det fremmede sted, jeg var havnet, så jeg kunne flygte med held. Jeg så mig om, observerede opmærksomt hver eneste detalje på vores vandring gennem byen, moskéernes minareter, der kunne bruges som pejlemærker, pladser, sidegader, statelige bygninger med kuplede blytage, handelshaller med røde tegltage. Overalt myldrede det med folk i farvestålende gevandter; der var turbaner og sære høje hatte med fjer eller slæb, der var tilslørede kvinder og soldater i spidse tøfler ikklædt lange kofter med brede skærf. Men der var også jøder og kristne i velkendte klæder, og det brogede gadeliv overraskede mig, særligt når jeg tænkte på det Spanien, jeg kom fra. Her havde ingen turdet skille sig ud af angst for at påkalde sig inkquisitionens opmærksomhed.

“Ja,” sagde Uluj, der som altid havde lyst til at snakke og med mig oven i købet havde mulighed for at øve sit franske, “det er et imponerende syn, ikke sandt?”

Jeg nikkede. “Hvad er det for en bygning?” sagde jeg og pegede på et treetagers hus, der lignede et lille fort.

“Det er et karavanserai for rejsende,” sagde han. “Og dér ved siden af ligger hospitalet. Og lige fremme ser du madrasaen. Vi er et dannet folk, og denne by er det ypperste bevis på, at Allahs nåde er med os. Her vil du se velstand og fred som aldrig før, hedning. Konstantiniyye er verdens navle. Istanbul kalder mange jævne tyrkere også vores hovedstad, thi kært barn har mange navne. Men vi med dannelse holder fast i Konstantiniyye.”

“Hvad er en madrasa?” spurgte jeg og ærgrede mig over, at Uluj under sørejsten mest havde talt fransk med mig. Jeg havde kun lært få tyrkiske vendinger ved at lytte til hans ordrer til mændene.

“Madrasaen er et lærdommens sted. Dér granskes Allahs vilje.”

“Du siger fred, Uluj. Men jeg ser mange bevæbnede mænd. Se dér, med luntebøsser, og før så jeg sabler og lanser. De så drabelige ud.”

“Det er janitsharer,” sagde han stolt. “Jeg er selv uddannet janitshar. Det er sultanens særlige soldater. Så længe sultanen har sine janitsharer, vil der være fred. Det er de farligste krigere i verden. De bedste bliver trænet i sultanens palads, Yeni Saray. Du får flere at se, når vi er fremme. Fire tusinde janitsharer.”

“Er vi på vej til sultanens palads?” spurgte jeg overrasket. “Jeg troede, at jeg skulle til et slavemarked.”

Uluj lo. “Næ, nej. Gå altid direkte til toppen, siger jeg. Gå efter guld. Det er sådan, jeg er blevet rig. Og fri. Og skal man måske ikke bruge de forbindelser, man har? Storvesir Sokollu Mehmed Pasha trænedede mig til janitshar i sin tid. Han har skaffet os adgang til sultan Selim. Sokollu var selv en af de farligste janitsharer, og vi har kæmpet sammen. Jeg reddede hans liv under slaget ved Tamesvár for mange år siden. Han erklærede mig dengang sit ubrydelige venskab og er kun glad for nu at kunne gøre mig en tjeneste, der sikkert oven i købet vil glæde sultanen. Det eneste, der interesserer Selim ud over vin og mad, er hans harem. Han vil elske at få en ny eksotisk kvinde til sin samling. Du skal møde selveste Osmannerigetets sultan, kvinde. Det er godt, at vi fik dig vasket, selv om du stadig ligner noget rak i det mandetøj. Se selv, hvor alle kigger på dig! Du burde være tilbørligt dækket. Og i rige, smukke kvindekleder. Men mon ikke Selim kan øjne din skønhed alligevel?”

Jeg tav. Der var alt for meget at tænke over. Frem for alt måtte jeg hjem til min datter, hjem til lille Marie Beatrice, som jeg havde overladt i Gabrielles varetægt med påbuddet om, at de skulle søge hjælp hos min faster i Rouen. Savnet efter hende jog igennem mig og fik et øjeblik den forunderlige by med alle dens fremmedartede lugte og lyde til at fremstå som en fjern drøm.

Yeni Saray. Hvordan kan det palads beskrives retfærdigt? Jeg ankom dertil en støvet julidag. Gennem Konstantinopels gader nåede vi til sidst frem til pynten af den gamle bydel, der lå syd for havstrædet Det Gyldne Horn, og dér, bag muren, lå vidunderet. Et kompleks af paladser og indre gårde, af frodige haver, pavilloner og officielle haller, af træningsområder, stalde og indkvartering for janitsharer, haremmet for kvinderne og deres eunukvogtere, badekomplekser, skatkamre, mønstedet, fløje for embedsmænd og ministre. Moskées, bagerier, smedjer, skoler, biblioteker og hospital. Systemet var sindrigt og velgennemtænkt, det forstod jeg efterhånden. Men ved min allerførste indtræden var jeg bare overvældet.

Uluj og jeg og de to sabelbærende vogtere trådte ind gennem den pompøse Rigsport, Bâb-i Hümayûn, ind i en forgård med et virvar af aktivitet. Der var vogne med varer og besøgende til hest på vej over gården, og det myldrede med soldater.

“Vi er i Yeni Sarays Første Gård,” sagde Uluj. “Her ligger mønten, og her vogter janitsharerne. Og dernede til venstre har du henrettelsespladsen, og til højre ved næste port bødlens fontæne, hvor han skyller sine hænder efter halshugningerne. Men kom, Sokollu sagde, at vi skulle gå til *kâgit emîni*’en. Han holder til i kontoret nede bag fontænen og vandværket.”

Kâgit emîni’ens kontor forsynede hele paladset med papir. Storvesiren Sokollu Mehmed havde som førsteminister et omfattende embedsværk med talrige sekretærer under sig, og en af disse var netop ved at aftale distribuering af dokumentforsyninger med papirmesteren, da Uluj henvendte sig.

Sekretæren rettede sig øjeblikkelig og stod helt rank, da han hørte Ulujs navn. Uluj undertrykte et smørret grin.

“Sokollu lader aldrig skriverkarlene glemme, at han har været en af de hårdeste janitsharer,” sagde han til mig på fransk og fortsatte derefter på tyrkisk med at tale til sekretæren og papirmesteren. Begge nikkede og sagde kun lidt.

Og kort efter var vi på vej til den næste port, Velkomstporten,

der førte ind i Anden Gård. Sekretæren gik rank foran os og sørgede for, at Velkomstportens vogtere, *kapicis'*erne, lod os passere. Kapicis'erne kontrollerede, at de ankomne havde godkendte ærinde, samt at alle steg af deres heste. Kun sultanen måtte ride gennem Velkomstporten.

Yeni Sarays Anden Gård var enorm. Den var omgivet af bygninger på alle sider, alligevel fremstod den luftig og frodig, omkranset som den var af en søjlegang og med træer og fontæner.

“Dette er Osmannerrigets hjerte,” sagde Uluj. “Herfra herskes der. Den gamle kirke derhenne er i dag våbenkammer; dér vejes også paladsets tømmer, og ved de skyggefulde søjlegange derovre ligger sanatoriet. Og dernede til venstre staldene og hellebarddrabanternes kvarter.”

Jeg kiggede nysgerrigt. Der var talrige bevæbnede mænd i flotte farvestrålende uniformer, og Uluj hilste på en af dem og bekræftede, at det var janitsharer. “Det er selvfølgelig kun de allerbedste og mest lovende krigere, du finder her. Janitsharerne rekrutteres blandt kristne slavedrenge rundt omkring i landet og bliver trænet i lejre langt væk. Kun de dygtige, som Sokollu og jeg, kommer til at tjene og træne her ved paladset.”

“Det ser nu ikke ud, som om der trænes særlig hårdt,” sagde jeg tørt. Janitsharerne slentrede rundt på grådspladsen og småsnakkede, renvaskede og afslappede.

“Det er, fordi det er lønningsdag i dag,” sagde Uluj. “Deres centurioner er ved at modtage betaling til korpserne overvåget af *aga'*en – janitsharerne general. Det foregår i hovedbygningen, hvor Selims hof også holder til. Det er der, vi skal hen.”

“Er det også der, haremmet er?” Allerede nu forekom tanken om at flygte gennem de mange porte og mure næsten umulig.

“Nej da, kvinde! Haremmet er gemt endnu dybere og er bedre bevogtet. Det er en del af den private residens. Der er en indgang her fra Anden Gård, Vognporten, men ellers ligger det ud til Tredje og Fjerde Gård. Det siges, at haremmet består af over fire

hundrede værelser. Men ingen mand ud over sultanen selvfølgelig har set det. Og så de sorte eunukker. Foreløbig vil du imidlertid blive stedt for sultan Selim her i Rådshallen. Storvesiren vil også være der.”

Vi skrædede over gårdspladsen med dens mylder af embedsmænd, slaver, janitsharer og muftaer, der diskuterede i cedertræernes skygge, hen til hovedbygningen, som ud over Rådshallen også rummede kontorer for sekretærene, storvesirens kvarter og rigsskatkammeret.

Der var kø ved indgangen, men sekretæren fik os hurtigt igennem, og vi fortsatte gennem to forgemakker og en velbevogtet bagende varm hal, hvor der under overvågning blev uddelt poser med dinarer til centurionerne, mens dokumenter blev udfærdiget og underskrevet.

Vi kom ind i endnu et forgemak, hvor mange ventede.

Sekretæren vinkede os hen til en stor gylden port dekoreret med et mylder af blomster- og fugleciseleringer. Den var bevogtet af et dusin bistert udseende sabelbærere. Han vekslede nogle ord med Uluj.

“Så er vi ved Rådshallen, hvor Selim holder audiens,” sagde Uluj. “Var nu din tunge, kvinde, og sænk blikket! Om lidt er det vores tur.”

Jeg svedte i mine mandsklæder. Luften var varm og stillestående, og min skjorte klæbede til kroppen. Jeg begyndte at blive nervøs. Hvordan skulle jeg klare mig i et land, hvor jeg kun forstod ganske få ord? Hvordan skulle jeg nogensinde slippe derfra?

Langt om længe gik guldporten op. To mørklødede turbanklædte mænd i rige dragter forlod med hovedrysten salen fulgt af en slavedreng. De talte lavmælt sammen, og deres tonefald lød resigneret. Jeg mente at forstå, at de talte om både sultanen og storvesiren, og det virkede, som om omtalen af Sokollu fik den ene til at lyse lidt op.

En ældre høj mand med hvid turban kom til syne, og på hans

og Uluj's glædesudbrud forstod jeg, at dette måtte være storvesiren Sokollu Mehmed.

Jeg skævede forsigtigt og betragtede de to mænd omfavne hinanden.

Sokollu var en statelig mand. Han bar smukke gyldne klæder og havde et nydeligt friseret fuldskæg, der var begyndt at blive hvidt. Der var i hans blik et tvetydigt glimt, en hård styrke med et stænk af noget mildt, som om han havde set verdens ondskab og hævet sig over den.

Sokollu sendte sekretæren bort med en håndbevægelse, kastede et hastigt blik på mig og sagde igen en hel masse. Jeg kunne forstå, at han omtalte Spanien. Uluj svarede, og jeg opfangede mit navn og Frankrig. Derpå afleverede Uluj's to vogtere deres sabler ved indgangen, og vi skulle alle til at begive os ind.

En af sultanens sabelbærere standsede os imidlertid og pegede. Den ene af mine vogtere bar stadig et våben. Det havde jeg ikke lagt mærke til – de havde gået bag mig hele vejen – og mit hjerte sprang et slag over, da jeg opdagede, at det var min kårde. Min egen elskede kårde. Den havde jeg ikke set, siden jeg var blevet taget til fange i Granada for snart to måneder siden.

Ulj ville åbenbart sælge mig med alle mine ejendele, for den anden af mine fangevogtere bar min gamle saddeltaske, og den så ud, som om den stadig var fyldt. Et sært savn ramte mig ved synet, og jeg følte mig med ét skrøbelig.

Ulj talte og gestikulerede. Sokollu nikkede og gav til sidst Selims dørvogter en skarp ordre. Endelig kunne vi bevæge os ind i audienssalen. Jeg, Madeleine de Montdidier, var på vej til at blive solgt som slave med min kårde og mine andre få ejendele.

Under min vandring gennem salen, op foran Selim, Osmanerrikets mægtige sultan, mærkede jeg imidlertid Sokollus blik hvile på mig med ny opmærksomhed. Og jeg vidste, at det var kården, der havde vakt hans interesse.